

ประวัติย่อพระพุทธรูปสิ่งขี้ยมงคล

พระพุทธรูปสิ่งขี้ยมงคล เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยสมัยเชียงแสน แบบสิงห์ ๑ หน้าตักกว้าง ๒๔ นิ้ว สูง ๒๙ นิ้ว เนื้อสำริด

พลตรี พระยาพิชัยสงคราม (แก้ว สร้อยอิน) นักเรียนนายร้อย หมายเลข ๘๘ เมื่อจบ การศึกษา สอบไล่ได้อันดับที่ ๒ อดีตเจ้ากรมยุทธศาสตร์ทหารบก ดำรงตำแหน่งรักษาราชการ ผู้บัญชาการทหารบก ออกจากราชการแล้ว ได้มอบพระพุทธรูปองค์นี้ให้เป็นสมบัติของกองทัพบก เมื่อ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๗๖ หลังสมัยราชาธิปไตย

พระพุทธรูปสิ่งขี้ยมงคล เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยสมัยเชียงแสน แบบสิงห์ ๑ หน้าตักกว้าง ๒๔ นิ้ว สูง ๒๙ นิ้ว เนื้อสำริด พลตรี พระยาพิชัยสงคราม (แก้ว สร้อยอิน) นักเรียนนายร้อย หมายเลข ๘๘ เมื่อจบ การศึกษา สอบไล่ได้อันดับที่ ๒ อดีตเจ้ากรมยุทธศาสตร์ทหารบก ดำรงตำแหน่งรักษาราชการผู้บัญชาการทหารบก ออกจากราชการแล้ว ได้มอบพระพุทธรูปองค์นี้ให้เป็นสมบัติของกองทัพบก เมื่อ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๗๖ หลังสมัยราชาธิปไตย

ต่อมาเมื่อสร้างหอประชุมกองทัพบกเสร็จในสมัย จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้อัญเชิญมาประดิษฐานในหอประชุมกองทัพบก เมื่อกองทัพบกได้สร้างศาสนสถานกลางกองทัพบก ในบริเวณกรมยุทธศึกษาทหารบก เสร็จในปี ๒๕๑๐ ด้วยงบประมาณ ๓,๘๐๐,๐๐๐.-บาท (สามล้านแปดแสนบาทถ้วน) จอมพล ประภาส จารุเสถียร ผู้บัญชาการทหารบก ได้สั่งการให้อัญเชิญนำไปประดิษฐานเป็นพระประจำศาสนสถานกลางของกองทัพบก เมื่อ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๑ จนกระทั่งปัจจุบัน พร้อมกับถวายพระนามว่า “ พระพุทธรูปสิ่งขี้ยมงคล ” และถือว่า เป็นพระพุทธรูปบูชาประจำกองทัพบกมาจนทุกวันนี้

ในสมัย จอมพล ประภาส จารุเสถียร ได้กระทำพิธีเททองและกระทำพิธีพุทธาภิเษก พระพุทธรูปสิ่งขี้ยมงคลประจำหน่วยทหาร ณ พระอุโบสถวัดชนะสงคราม เมื่อ ๒๕ มกราคม ๒๕๑๒ จำนวน ๘๕๙ องค์ ดังนี้

- ขนาดหน้าตักกว้าง ๕ นิ้ว จำนวน ๖๘๕ องค์ สำหรับเป็นพระบูชาประจำหน่วยระดับ กองร้อย
- ขนาดหน้าตักกว้าง ๙ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ องค์ สำหรับเป็นพระบูชาประจำหน่วยระดับ กองพัน
- ขนาดหน้าตักกว้าง ๑๕ นิ้ว จำนวน ๗๐ องค์ สำหรับเป็นพระบูชาประจำหน่วยระดับ กรม

กรมผสม กองพล มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบก

- ขนาดหน้าตักกว้าง ๑๘ นิ้ว จำนวน ๔ องค์ สำหรับเป็นพระบูชาประจำกองทัพภาคทั้ง ๓ และมณฑลทหารบกที่ ๕

งบประมาณในการจัดสร้างทั้งสิ้น ๔๙๙,๘๗๕.-บาท (สี่แสนเก้าหมื่นเก้าพันแปดร้อย-เจ็ดสิบบ้าบาทถ้วน) และประกอบพิธีมอบให้หน่วยต่าง ๆ ณ บ้านสุโขทัย เมื่อ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ต่อมาในปี ๒๙ กองทัพบกได้ตระหนักว่า พระพุทธรูปบูชา นับเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับหน่วยทหาร ที่จะต้องมีไว้สำหรับประกอบพิธีทางศาสนา และการสวดมนต์ก่อนนอนของทหารกองประจำการ เพื่อเป็นการโน้มน้าวจิตใจของทหารให้มีความยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอน อันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติสืบต่อไป แต่เนื่องจากหน่วยทหารบางหน่วย ยังไม่มีพระพุทธรูปบูชาที่กองทัพบก ได้จัดสร้างและแจกจ่ายไปแล้ว ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พลเอก อาทิตย์ กำลึงเอก อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุด และ ผู้บัญชาการทหารบก จึงได้มีดำริให้มีการจัดสร้างพระพุทธรูปบูชา เพื่อแจกจ่ายให้หน่วยทหารในกองทัพบก เป็นการบำรุงขวัญทหารในกองทัพบกถึงระดับกองร้อย เพื่อน้อมเกล้า ฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในฐานะทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย เพื่อพระราชทานแก่หน่วยทหารในกองทัพบก เป็นการบำรุงขวัญทหาร และสร้างศรัทธาให้มีอุดมการณ์มั่นในพระพุทธศาสนา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ และเพื่อให้หน่วยทหารได้มีพระพุทธรูปบูชาเป็นแบบมาตรฐาน และจำลองแบบจากพระพุทธรูปสิ่งหุ้มมงคล พระพุทธรูปบูชาประจำกองทัพบกองค์เดียวกันทั่วทั้งกองทัพบก โดยจัดสร้างพระพุทธรูปสิ่งหุ้มมงคลค่าตีพิมพ์ระดับพระปรมาภิไธยย่อ ภปร. จำนวน ๓,๐๘๒ องค์

ขนาดพระพุทธรูปที่จัดสร้าง ดังนี้

- ขนาดหน้าตักกว้าง ๗ นิ้ว หน่วยระดับกองร้อย จำนวน ๑,๙๔๑ องค์
- ขนาดหน้าตักกว้าง ๙ นิ้ว หน่วยระดับกองพัน จำนวน ๙๑๙ องค์
- ขนาดหน้าตักกว้าง ๑๕ นิ้ว หน่วยระดับกรม, กรมผสม, กองพล, มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบก จำนวน ๒๑๔ องค์

- ขนาดหน้าตักกว้าง ๑๙ นิ้ว หน่วยระดับหน่วยขึ้นตรงกองทัพบก จำนวน ๘ องค์ งบประมาณในการจัดสร้างทั้งสิ้น ๒,๖๙๕,๑๐๐.-บาท (สองล้านหกแสนเก้าหมื่นห้าพัน หนึ่งร้อยบาทถ้วน)

ขั้นตอนการดำเนินการจัดสร้าง

ขั้นตอนที่ ๑ กองทัพบกต่าง ๆ ได้ดำเนินการทำพิธีลงอักขระ จารึกแผ่นทอง นาก เงิน โดยเกจิอาจารย์ในแต่ละพื้นที่กองทัพบก ดังนี้

กองทัพบกที่ ๑ ทำพิธีเมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๙ เวลา ๑๖๐๐ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร โดยพระเกจิอาจารย์ จำนวน ๑๑ รูป

กองทัพบกที่ ๒ ทำพิธีเมื่อ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๙ เวลา ๑๙๐๐ ณ วัดพระนารายณ์มหาราช จังหวัดนครราชสีมา โดยพระเกจิอาจารย์ จำนวน ๑๘ รูป

กองทัพบกที่ ๓ ทำพิธีเมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๙ เวลา ๑๙๐๐ ณ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก โดยพระเกจิอาจารย์ จำนวน ๒๒ รูป

กองทัพบกที่ ๔ ทำพิธีเมื่อ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๙ เวลา ๑๓๓๐ ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยพระเกจิอาจารย์ จำนวน ๕๓ รูป

ขั้นตอนที่ ๒ พิธีเททอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเป็น ล้นพ้นหา
ที่สุดมิได้ เสด็จพระราชดำเนินเททองพระพุทธรูปบูชา ประจำหน่วยทหารในกองทัพบก เมื่อ ๙
เมษายน ๒๕๒๙ เวลา ๑๕๐๐ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร เป็นปฐมมหามงคลฤกษ์

ขั้นตอนที่ ๓ พิธีพุทธาภิเษก กระทำพิธี ณ วัดชนะสงคราม เมื่อ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๙ เวลา
๑๘๐๐ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธาน

ขั้นตอนที่ ๔ พิธีพระราชทานพระพุทธรูปบูชาประจำหน่วยทหาร ผู้บัญชาการทหารบก นำคณะ
ประกอบด้วย แม่ทัพภาค ๑ - ๔ และ ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ เข้าเฝ้า ฯ รับ
พระราชทานพระพุทธรูปบูชาประจำหน่วยทหาร จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อ ๓๐ ตุลาคม
๒๕๒๙ เวลา ๑๖๓๐ ณ พระราชวังสนามจันทร์ลดา และมีผู้บังคับหน่วยระดับกองพล และกรมฝ่าย
เสนาธิการเข้าร่วมพิธีจำนวน๓๒นาย

แนวทางในการปฏิบัติต่อพระพุทธรูปประจำหน่วย กรมพลาธิการทหารบก ได้กำหนดให้หน่วยที่ได้รับ
พระพุทธรูปใหม่ นำพระพุทธรูปเก่าส่งคืนไปเก็บรักษาไว้ที่จังหวัดทหารบก หรือมณฑลทหารบก โดยแจ้งยอด
จำนวนพระพุทธรูปเก่าที่นำส่งคืนให้กรมพลาธิการทหารบกทราบ เพื่อเตรียมไว้สำหรับแจกจ่ายให้กับหน่วยที่จัดตั้ง
ขึ้นใหม่ในโอกาสต่อไป